

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΗΣ ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑΣ,
ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΝΩΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΩΝ

Βρυξέλλες, 8 Φεβρουαρίου 2018

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΟΥΣ

ΑΠΟΧΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΗΣ ΕΕ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΜΕΤΑΣΥΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Στις 29 Μαρτίου 2017 το Ηνωμένο Βασίλειο γνωστοποίησε της την πρόθεσή του να αποχωρήσει από την Ένωση, δυνάμει του άρθρου 50 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Εάν δεν καθοριστεί άλλη ημερομηνία με κυρωμένη συμφωνία αποχώρησης¹, το γεγονός αυτό σημαίνει ότι το σύνολο του πρωτογενούς και του παραγώγου δικαίου της Ένωσης θα παύσει να ισχύει στο Ηνωμένο Βασίλειο από την 30ή Μαρτίου 2019, ώρα 00:00 Κεντρικής Ευρώπης (CET) («ημερομηνία αποχώρησης»)². Από εκείνη τη χρονική στιγμή το Ηνωμένο Βασίλειο θα καταστεί «τρίτη χώρα»³.

Η προετοιμασία για την αποχώρηση δεν αποτελεί θέμα μόνο των αρχών της ΕΕ και των εθνικών αρχών, αλλά και των ιδιωτών.

Δεδομένης της σημαντικής αβεβαιότητας, ιδίως όσον αφορά το περιεχόμενο μιας ενδεχόμενης συμφωνίας αποχώρησης, υπενθυμίζονται σε όλους τους ενδιαφερόμενους οι έννομες συνέπειες οι οποίες θα πρέπει να ληφθούν υπόψη όταν το Ηνωμένο Βασίλειο καταστεί τρίτη χώρα.

Με την επιφύλαξη τυχόν μεταβατικών ρυθμίσεων που ενδέχεται να περιληφθούν σε ενδεχόμενη συμφωνία αποχώρησης, από την ημερομηνία αποχώρησης, παύουν να εφαρμόζονται στο Ηνωμένο Βασίλειο οι κανόνες της ΕΕ για τις χρηματοπιστωτικές αγορές, ειδικότερα ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2012, για τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους και τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών⁴ (EMIR)⁵, ο

¹ Επί του παρόντος διεξάγονται διαπραγματεύσεις με το Ηνωμένο Βασίλειο, με σκοπό να επιτευχθεί συμφωνία αποχώρησης.

² Σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, σε συμφωνία με το Ηνωμένο Βασίλειο, δύναται να αποφασίσει ομόφωνα ότι οι Συνθήκες θα παύσουν να ισχύουν σε μεταγενέστερη ημερομηνία.

³ Τρίτη χώρα είναι μια χώρα που δεν είναι κράτος μέλος της ΕΕ.

⁴ ΕΕ L 201 της 27.7.2012, σ. 1.

⁵ Συμπεριλαμβανομένης, αφού συμφωνηθεί από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, της πρότασης της Επιτροπής (COM (2017) 331) για κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών) και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 όσον αφορά τις διαδικασίες για την αδειοδότηση κεντρικών αντισυμβαλλομένων και τις αρχές που συμμετέχουν καθώς και τις απαιτήσεις για την αναγνώριση κεντρικών αντισυμβαλλομένων τρίτων χωρών.

κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 600/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012⁶ (MIFIR), ο κανονισμός (ΕΕ) 2015/2365 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, περί διαφάνειας των συναλλαγών χρηματοδότησης τίτλων και επαναχρησιμοποίησης, και περί τροποποίησης του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012⁷ (SFTR), η οδηγία 98/26/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαΐου 1998, σχετικά με το αμετάκλητο του διακανονισμού στα συστήματα πληρωμών και στα συστήματα διακανονισμού αξιολογίων⁸ (SFD).

1. ΠΑΡΑΓΩΓΑ

- Από την ημερομηνία αποχώρησης, τα παράγωγα που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε ρυθμιζόμενη αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου δεν θα πληρούν πλέον τον ορισμό των χρηματιστηριακών παραγώγων (ETDs) σύμφωνα με τη νομοθεσία της ΕΕ. Σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 32 του κανονισμού MIFIR, τα χρηματιστηριακά παράγωγα είναι παράγωγα που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε ρυθμιζόμενη αγορά της ΕΕ ή σε αγορά τρίτης χώρας που θεωρείται ισοδύναμη⁹. Ως εκ τούτου, βάσει του δικαίου της ΕΕ¹⁰, από την ημερομηνία αποχώρησης, τα χρηματιστηριακά παράγωγα που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε ρυθμιζόμενη αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου θα είναι εξωχρηματιστηριακές (OTC) συμβάσεις παραγώγων.
- Ένα χρηματιστηριακό παράγωγο που καθίσταται εξωχρηματιστηριακό παράγωγο θα υπαχθεί συνεπώς σε όλες τις απαιτήσεις του κανονισμού EMIR που εφαρμόζονται στις συναλλαγές σε εξωχρηματιστηριακά παράγωγα: όλες οι συναλλαγές εξωχρηματιστηριακών παραγώγων προσμετρώνται κατά τον υπολογισμό του κατωφλίου εκκαθάρισης σύμφωνα με τις διατάξεις του EMIR¹¹, και θα υπόκεινται στην υποχρέωση εκκαθάρισης του κανονισμού EMIR εφόσον έχει θεσπιστεί¹², καθώς και ορισμένες τεχνικές μείωσης του κινδύνου (ιδίως την ανταλλαγή περιθωρίων ασφαλείας).

⁶ ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 84.

⁷ ΕΕ L 337 της 23.12.2015, σ. 1.

⁸ ΕΕ L 166 της 11.6.1998, σ. 45.

⁹ Ένα χρηματιστηριακό παράγωγο είναι «παράγωγο που τελεί υπό διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά ή σε αγορά τρίτης χώρας που θεωρείται ισοδύναμη με ρυθμιζόμενη αγορά [...], και ως τέτοιο δεν εμπίπτει στον ορισμό του εξωχρηματιστηριακού παραγώγου όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος (1) στοιχείο (7) του κανονισμού EMIR», βλέπε άρθρο 2 παράγραφος 32 του MIFIR.

¹⁰ Οι συμβάσεις εξωχρηματιστηριακών παραγώγων δεν αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε μια ρυθμιζόμενη αγορά της ΕΕ ή αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε ρυθμιζόμενη αγορά τρίτης χώρας που δεν υπόκειται σε απόφαση ισοδυναμίας. Βλέπε άρθρο 2 παράγραφος 7 και άρθρο 2α του κανονισμού EMIR.

¹¹ Βλ., ιδίως, άρθρα 2α, 13, 25 και 75 του κανονισμού EMIR.

¹² Τα ακόλουθα προϊόντα υπόκεινται επί του παρόντος σε υποχρέωση εκκαθάρισης: συμφωνίες ανταλλαγής επιτοκίων σε ευρώ, ιαπωνικά γιεν, δολάρια ΗΠΑ, νορβηγικές κορόνες, πολωνικά ζλότυ και σουηδικές κορόνες· και συμφωνίες ανταλλαγής κινδύνου αθέτησης δείκτη.

- Τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα που υπόκεινται στην υποχρέωση εκκαθάρισης πρέπει να εκκαθαρίζονται από κεντρικό αντισυμβαλλόμενο (CCP) που έχει λάβει άδεια και είναι εγκατεστημένος σε κράτος μέλος της ΕΕ ή κεντρικό αντισυμβαλλόμενο που είναι εγκατεστημένος σε τρίτη χώρα και ο οποίος έχει αναγνωρισθεί από την Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ΕΑΚΑΑ) δυνάμει του άρθρου 25 του κανονισμού EMIR προκειμένου να εκκαθαρίζει την εν λόγω κατηγορία εξωχρηματιστηριακών παραγώγων¹³. Από την ημερομηνία αποχώρησης, κεντρικοί αντισυμβαλλόμενοι που είναι εγκατεστημένοι στο Ηνωμένο Βασίλειο θα είναι κεντρικοί αντισυμβαλλόμενοι τρίτων χωρών που θα πρέπει να αναγνωρίζονται δυνάμει του κανονισμού EMIR προτού μπορέσουν να χρησιμοποιηθούν για την εκπλήρωση της υποχρέωσης εκκαθάρισης.¹⁴ Οι αντισυμβαλλόμενοι δεν θα είναι σε θέση να εκπληρώνουν την υποχρέωση εκκαθάρισης βάσει του κανονισμού EMIR σε κεντρικούς αντισυμβαλλομένους που είναι εγκατεστημένοι στο Ηνωμένο Βασίλειο για όσο διάστημα οι εν λόγω κεντρικοί αντισυμβαλλόμενοι δεν είναι αναγνωρισμένοι από την ΕΑΚΑΑ δυνάμει του κανονισμού EMIR.
- Η υποχρέωση εκκαθάρισης συναλλαγών μέσω εξουσιοδοτημένου κεντρικού αντισυμβαλλομένου που είναι εγκατεστημένος στην ΕΕ ή αναγνωρισμένου κεντρικού αντισυμβαλλομένου εγκατεστημένου σε τρίτη χώρα ισχύει επίσης για αντισυμβαλλομένους που είναι εγκατεστημένοι σε τρίτες χώρες, όταν η σύμβαση έχει άμεσο, ουσιαστικό και προβλέψιμο αντίκτυπο εντός της ΕΕ ή τέτοια υποχρέωση είναι απαραίτητη ή ενδείκνυται για να αποτραπεί η προσπάθεια παράκαμψης οποιασδήποτε από τις διατάξεις του κανονισμού EMIR.¹⁵
- Η απώλεια της άδειας ΕΕ κεντρικών αντισυμβαλλομένων που είναι εγκατεστημένοι στο Ηνωμένο Βασίλειο θα επηρεάσει την ικανότητά τους να συνεχίσουν να εκτελούν ορισμένες δραστηριότητες (π.χ. συμπίεση) και να εκπληρώνουν ορισμένες υποχρεώσεις (π.χ. διαχείριση αθέτησης υποχρέωσης) όσον αφορά τις συμβάσεις που είχαν συναφθεί πριν από την ημερομηνία αποχώρησης.

¹³ Βλέπε άρθρο 4 παράγραφος 3 του EMIR.

¹⁴ Βλ. άρθρο 4 παράγραφος 3 του κανονισμού EMIR και, μόλις εγκριθεί από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών) και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 όσον αφορά τις διαδικασίες για την αδειοδότηση των κεντρικών αντισυμβαλλομένων και τις αρχές που συμμετέχουν και τις απαιτήσεις για την αναγνώριση κεντρικών αντισυμβαλλομένων τρίτων χωρών και την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 σε σχέση με την υποχρέωση εκκαθάρισης, την αναστολή της υποχρέωσης εκκαθάρισης, τις απαιτήσεις αναφοράς, τις τεχνικές μείωσης κινδύνου για συμβάσεις εξωχρηματιστηριακών παραγώγων που δεν εκκαθαρίζονται από κεντρικό αντισυμβαλλόμενο, την εγγραφή και την εποπτεία των αρχείων καταγραφής συναλλαγών και τις απαιτήσεις για αρχεία καταγραφής συναλλαγών.

¹⁵ Για περισσότερες λεπτομέρειες, βλ. άρθρο 4 του κανονισμού EMIR και κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 285/2014 της Επιτροπής, της 13ης Φεβρουαρίου 2014, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα όσον αφορά τον άμεσο, ουσιαστικό και προβλέψιμο αντίκτυπο των συμβάσεων εντός της Ένωσης και την αποφυγή της παράκαμψης κανόνων και υποχρεώσεων, ΕΕ L 85 της 21.3.2014, σ. 1.

- Μεγαλύτερη κεφαλαιακή απαίτηση θα ισχύει για ανοίγματα που προκύπτουν από θέσεις σε παράγωγα που κατέχουν πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων που είναι εγκατεστημένα στην ΕΕ σε μη αναγνωρισμένες κεντρικούς αντισυμβαλλομένους που είναι εγκατεστημένοι σε τρίτες χώρες¹⁶. Αυτό συμβαίνει επειδή μόνο οι αδειοδοτημένοι κεντρικοί αντισυμβαλλόμενοι (CCP) που είναι εγκατεστημένοι στην ΕΕ και οι αναγνωρισμένοι κεντρικοί αντισυμβαλλόμενοι που είναι εγκατεστημένοι σε τρίτη χώρα είναι επιλέξιμοι κεντρικοί αντισυμβαλλόμενοι¹⁷ (QCCP) που έχουν ευνοϊκή μεταχείριση βάσει του ΚΚΑ¹⁸.
- Οι αντισυμβαλλόμενοι της ΕΕ και οι αντισυμβαλλόμενοι σε τρίτες χώρες στις οποίες ισχύει η υποχρέωση εκκαθάρισης θα πρέπει, ως εκ τούτου, να εξετάσουν τα χαρτοφυλάκια παραγώγων τους. Όλοι οι αντισυμβαλλόμενοι (συμπεριλαμβανομένων αντισυμβαλλομένων οι οποίοι είναι εγκατεστημένοι σε τρίτες χώρες), είτε πρόκειται για χρηματοπιστωτικό ίδρυμα είτε για χρηματοπιστωτική εταιρεία πάνω από το κατώφλι εκκαθάρισης, θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι πληρούν τις απαιτήσεις εκκαθάρισης. Αν οι συμβάσεις επί παραγώγων συνάπτονται ή εκκαθαρίζονται μέσω διαμεσολαβητή (π.χ. εκκαθαριστικό μέλος, πελάτη εκκαθαριστικού μέλους ή έμμεσος πελάτης), οι αντισυμβαλλόμενοι θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η σύμβαση με τον εν λόγω διαμεσολαβητή συνάδει δεόντως με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις.

2. ΑΡΧΕΙΑ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΚΘΕΣΕΩΝ

- Παράγωγα ή συναλλαγές χρηματοδότησης τίτλων που υπόκεινται στην υποχρέωση υποβολής αναφορών βάσει του κανονισμού EMIR ή του κανονισμού για τις συναλλαγές χρηματοδότησης τίτλων (SFTR) πρέπει να κοινοποιούνται από τους αντισυμβαλλομένους σε ένα αρχείο καταγραφής συναλλαγών καταχωρισμένο στην ΕΕ ή σε ένα αρχείο καταγραφής συναλλαγών τρίτης χώρας αναγνωρισμένο από την Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ΕΑΚΑΑ) δυνάμει του άρθρου 77 του κανονισμού EMIR¹⁹. Από την ημερομηνία αποχώρησης, τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών που είναι εγκατεστημένα στο Ηνωμένο Βασίλειο θα είναι αρχεία καταγραφής συναλλαγών τρίτης χώρας.
- Η υποχρέωση αναφοράς μιας σύμβασης παραγώγων σε αρχείο καταγραφής συναλλαγών που έχει εγγραφεί ή αναγνωρισθεί δεόντως απευθύνεται στους αντισυμβαλλόμενους. Όλοι οι αντισυμβαλλόμενοι, χρηματοπιστωτικοί ή μη, πρέπει να διασφαλίσουν την εκπλήρωση της απαίτησης αυτής. Σε περίπτωση που η αναφορά σε αρχείο καταγραφής συναλλαγών ανατίθεται σε τρίτο μέρος, οι αντισυμβαλλόμενοι

¹⁶ Βλ. άρθρα 300 έως 311 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΚΚΑ) (ΕΕ L176 της 27.6.2013, σ.1).

¹⁷ Βλ. άρθρο 497 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

¹⁸ Βλ. άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο 88) του ΚΚΑ, με την επιφύλαξη των μεταβατικών διατάξεων του άρθρου 497 του ΚΚΑ, και τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2017/2241 της Επιτροπής, της 6 Δεκεμβρίου 2017 (η μεταβατική περίοδος διαρκεί για κεντρικούς αντισυμβαλλομένους τρίτων χωρών έως τις 15 Ιουνίου 2018).

¹⁹ Βλέπε άρθρο 9 του κανονισμού EMIR και άρθρο 4 του κανονισμού SFT.

θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η σύμβασή τους εγγυάται συμμόρφωση με όλες τις κείμενες νομικές απαιτήσεις στον κανονισμό EMIR και/ή στον κανονισμό SFTR.

- Η απαίτηση για τους αντισυμβαλλομένους να τηρούν αρχείο για οιαδήποτε σύμβαση επί παραγώγων την οποία έχουν συνάψει, καθώς και κάθε τροποποίησή της πρέπει να εξακολουθήσει να πληρούται από τους αντισυμβαλλομένους για τουλάχιστον πέντε έτη μετά τη λήξη της σύμβασης²⁰.
- Τα συστήματα δεν θα είναι πλέον σε θέση να ορίζονται από το Ηνωμένο Βασίλειο στο πλαίσιο της οδηγίας για το αμετάκλητο του διακανονισμού²¹. Από την ημερομηνία αποχώρησης, συστήματα που έχουν οριστεί επί του παρόντος από το Ηνωμένο Βασίλειο θα απολέσουν τον χαρακτηρισμό τους δυνάμει της οδηγίας για το αμετάκλητο του διακανονισμού, μαζί με τα δικαιώματα και τα οφέλη που συνεπάγεται για τα ίδια και τους συμμετέχοντες σε αυτά. Αυτό ισχύει με την επιφύλαξη τυχόν ειδικών διατάξεων στο εθνικό δίκαιο των κρατών μελών²².

Η παρούσα ανακοίνωση δεν θίγει τις όποιες αποφάσεις ισοδυναμίας που μπορεί να εκδώσει η ΕΕ.²³

Ο δικτυακός τόπος της Επιτροπής σχετικά με τις μετασυναλλακτικές υπηρεσίες (https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/financial-markets/post-trade-services_en) παρέχει γενικές πληροφορίες σχετικά με τις μετασυναλλακτικές υπηρεσίες. Οι σελίδες αυτές θα επικαιροποιούνται με περαιτέρω πληροφορίες, εφόσον είναι αναγκαίο.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Γενική Διεύθυνση Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, Χρηματοπιστωτικών Υπηρεσιών
και Ένωσης Κεφαλαιαγορών

²⁰ Βλέπε άρθρο 9 παράγραφος 2 του EMIR.

²¹ Βλ. άρθρο 2 στοιχεία α) της οδηγίας 98/26/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαΐου 1998, σχετικά με το αμετάκλητο του διακανονισμού στα συστήματα πληρωμών και στα συστήματα διακανονισμού αξιογράφων (SFD).

²² Βλ. αιτιολογική σκέψη 7 της SFD.

²³ Βλ., ιδίως άρθρα 2α, 13, 25 και 75 του κανονισμού EMIR.